

Omgevingsanalyse Corona

- Analyseperiode: maandag 25 mei 2020 15.00 uur - donderdag 28 mei 2020 15.00 uur
- Naam omgevingsanalist: (10)(2e) :e)
- Analysebron(nen): Coosto, (social) media en overige bronnen
- Aantal berichten afgelopen 72 uur: ruim 13.000 (waarvan 9.000 reacties op reacties)

Karakterisering

- Impact & reikwijdte: Internationaal incident, landelijke uitstraling
- Dominante thema's: slachthuizen, onderwijs, maatregelen, besmetting via aerosolen, ventilatie
- Veel gebruikte hashtags of zoekwoorden: #rivm, #corona, #stopdelockdown, covid19
- Ontwikkelingen en kantelingen in gesprek: Er is blijvende aandacht voor besmetting via aerosolen. Daarnaast is er aandacht gekomen voor nieuwe positief geteste personen en verspreiding van het coronavirus in bepaalde sectoren.

Samenvatting

Media:

- Er is aandacht voor de positief geteste medewerkers van slachthuizen, positief geteste onderwijs- en opvangmedewerkers en de maatregelen.

Stakeholders

- Artsen geven aandacht aan permanente lichamelijke gevolgen van COVID-19 en kijken vooruit naar het voorkomen van uitbraken in de toekomst. Vakbonden discussiëren de risico's in slachthuizen en in het onderwijs.

Publiek

- Veel mensen blijven vragen hebben over de maatregelen. Inmiddels laten mensen die het oneens zijn met (10)(2e) ook van zich horen. Er heersen veel verschillende emoties op social media.

Advies

- Blijf mensen op de hoogte houden van de lopende onderzoeken en onderzoeksresultaten.
- Deel waar mogelijk achterliggende schema's, berekeningen en modellen.
- Leg uit waardoor er nog steeds nieuwe positief geteste mensen gevonden worden.
- Geef waar mogelijk een update met cijfers per sector.
- (Rijksoverheid) Blijf uitleg geven over welke maatregelen nu gelden, welke per 1 juni gelden en welke per 1 juli.
- Blijf social mediavolgers een kijkje achter de schermen te geven.
- Kaart verkeerde beweringen over de verspreiding aan.
- Geef fouten toe.
- Leg uit waar nieuwe inzichten vandaan komen en hoe nieuwe inzichten leiden tot nieuw advies
- Verminder de frequentie van de updates.
- Ontkracht geruchten over dat vaccineren iets te maken heeft met het coronavirus.

Mediabeeld

Landelijke en lokale media over besmetting in slachthuizen:

- [NRC](#): 'Vleessector onder de loep om corona'
- [NRC](#): 'Ook de slachters zitten op een kluitje'
- [Volkskrant](#): '147 besmettingen in één slachthuis: hoe heeft het zover kunnen komen?'
- [RTV Utrecht](#): 'Minister wil coronatesten in alle slachthuizen, GGD regio Utrecht bereidt zich voor'
- [RTL Nieuws](#): 'Verdienmodel maakt slachthuis brandhaard coronavirus'

Landelijke en lokale media over maatregelen:

- [NOS](#): 'Rutte: sportscholen, sauna's en casino's mogelijk open op 1 juli'
- [Brabants Dagblad](#): 'Met wie mag je op het terras zitten? En zes andere prangende coronavragen voor na 1 juni'
- [Nu.nl](#): 'Meerdere huishoudens in één vakantiehuisje mag, mits er voldoende wc's zijn'

In deze omgevingsanalyse analyseren we beleving, geen feiten. We gebruiken daarvoor sociale media en (online en offline) nieuwsbronnen. Live volgen? Bekijk dan het speciaal ingericht [dashboard](#).

Besmettingen in het onderwijs:

- [Trouw](#): '99 onderwijs- en opvangmedewerkers besmet met Covid-19'
- [Parool](#): 'Amstelveense basisschool dicht vanwege leerkracht met coronavirus'
- [AD](#): 'Leerkracht basisschool in Leidsche Rijn besmet met coronavirus'

Buitenland:

- [BBC](#): 'Coronavirus: Test and trace system kicks off in England and Scotland'
- [NOS](#): 'Grote corona-uitbraak in Zuid-Korea gelinkt aan fitnessclubs'
- [Dagblad van het Noorden](#): 'Duitse topviroloog (10)(2e) (10)(2e)': 'Luchten van ruimtes is belangrijker dan handen wassen'

Dagelijkse cijfers worden nog steeds gemeld in de landelijke en lokale media:

- [NU.nl](#): 'RIVM: Helft minder doden (15) en ziekenhuisopnames (7) dan week eerder'

Overig

- [Nu.nl](#): 'Planbureaus trekken snoeiharde conclusies over zorg voor kwetsbaren in coronatijd'
- [NOS](#): 'Onderzoekers: overweeg meer ventilatie vanwege corona'
- [Brabants Dagblad](#): 'Duizenden patiënten houden klachten na corona: 'Soms kunnen mensen geen 2 meter meer lopen''
- [Geenstijl](#): '(10)(2e) timmert aan digitaal Malieveldje'
- [Blog](#): '(10)(2e) : 'Slaughterhouses and why our (RIVM) policy is so wrong''
- [ScienceGuide](#): "Er werd te lange tijd blind gevaren op de adviezen van het OMT"
- [NOS](#): 'Corona-uitbraak op verpleegafdeling in ziekenhuis Harderwijk'
- [Faillissementdossier.nl](#): "Hoe het RIVM Nederland naar een faillissement leidt"
- [Telegraaf](#): 'Duizend leraren getest, het lijkt goed te gaan'
- [Parool](#): 'Keert het vertrouwen in de wetenschap terug? 'Mensen denken: wat een geklungel''
- [Trouw](#): 'Het hitteplan botst met de coronaregels'

Stakeholderbeeld

- (10)(2e), opiniepeiler: "Dit geeft goed weer waarom het zo lang duurt voordat RIVM/OMT en veel virologen de werkelijkheid onder ogen gaan zien "People tend to refuse to consider evidence, if what they might discover contradicts what they believe." Dat gebeurt zelfs/vooral bij wetenschappers."
- (10)(2e) voorzitter Nvalt, wijst op mogelijke permanente schade aan de longen door het coronavirus en pleit voor het volgen van ex-patiënten: "Mensen met een doorgemaakte coronainfectie moeten goed worden gevolgd om te zien of het herstel wel volledig is."
- (10)(2e) (10)(2e), hoofd microbiologie en infectiebestrijding UMCG, over de R0 en uitbraken in de toekomst: "Liever zie ik het onder de 0,5. In geen geval moeten we weer zo'n golf laten ontstaan die ons mogelijk overvalt." "Het virus zal bij ons blijven en steeds de kop opsteken. [...] Elke keer dat er een uitbraak is, moeten we er snel bij zijn om het brandje weer uit te trappen."
- (10)(2e), topman van Vion, zegt „erg verrast“ te zijn door het hoge aantal coronabesmettingen in het slachthuis. „We hebben alle maatregelen genomen die je moest nemen.“ Volgens Lotgerink bleek uit GGD-inspecties dat het bedrijf aan de RIVM-regels voldeed.
- de [Inspectie SZW](#) vermoed dat in huisvesting en transport het echte probleem schuilt – en niet bij het beperkte aantal controles dat zij uitvoerden op corona-maatregelen in slachthuizen: "De RIVM-richtlijnen werden daar allemaal uitstekend uitgevoerd. Verder zijn wij vanwege beperkte capaciteit afhankelijk van meldingen over misstanden."
- [Vakbonden FNV en CNV Vakmensen](#) stellen dat de slachthuizen potentiële brandhaarden vormen doordat 1,5 meter lastig te handhaven is, en plexiglas en mondkapjes niet overal kunnen. Maar de belangrijkste oorzaak zou het verdienmodel van de vleesindustrie zijn: "Het werk is uit elkaar getrokken en wordt gedaan door zo min mogelijk vaste krachten", zegt hij.

In deze omgevingsanalyse analyseren we beleving, geen feiten. We gebruiken daarvoor sociale media en (online en offline) nieuwsbronnen. Live volgen? Bekijk dan het speciaal ingericht [dashboard](#).

- [Centrale Organisatie voor de Vleessector](#) (COV) roept alle grote en middelgrote slachterijen op om hun personeel te testen op het coronavirus en roepen de overheid en GGD op om dit op korte termijn mede te bewerkstelligen.
- (10)/(2e) hoogleraar geriatrie Radboudumc, vindt het advies van het RIVM dat airconditioning niet schadelijk is i.v.m. het coronavirus, voorbarig: "In ieder geval kunnen ventilatoren die ook wij normaliter bijplaatsen bij een hittegolf prachtig druppels virus verspreiden als iemand hoest." De proef met meer bezoek in 25 verpleeghuizen moet van Olde Rikkert veel sneller worden uitgevoerd: "Daar is iedereen aan toe. Er is veel maatschappelijke ontevredenheid."
- (10)/(2e) van de Algemene Onderwijsbond (AOB) is blij dat het RIVM met cijfers naar buiten komt: "Transparantie is belangrijk om vertrouwen op te bouwen bij onderwijspersoneel"

Publieksbeeld

Informatievoorziening

- Vragen (uit social media en nieuwsmedia)

RIVM

- o Worden mensen die milde klachten hebben (gehad) gemonitord?
- o Kunnen jullie al testen wie corona gaat krijgen ?
- o Waar blijft het vaccin?
- o Wanneer publiceert het RIVM de resultaten van de Infectieradar?
- o Wordt er ergens apart bijgehouden hoeveel besmettingen er zijn op basisscholen? En waar zijn die cijfers te vinden?
- o Waarom neemt het aantal positieve tests toe?
- o Hoe ontstaan de nieuwe besmettingen?
- o Waarom worden alleen onderliggende aandoeningen gerapporteerd voor overledenen onder 70 jaar?
- o Waar komen de late meldingen van ziekenhuisopnames steeds vandaan?
- o Wat is de oorzaak van coronabesmettingen in tehuizen? Lopen we gevaar door ventilatie?
- o Waarom staat het symptoom van (tijdelijk) geur- en smaakverlies niet bij het-blijf-thuis en het test-advies?
- o "Waar blijft de update van het aantal doden/besmetting onder ziekenhuis/zorgpersoneel?"
- o "Hoi, weten jullie of er verschillen zijn in hoe Nederland en Duitsland het aantal overledenen tellen? Blijf gezond!"

Rijksoverheid

- o Mag ik een kinderfeestje geven?
- o Mogen blazerssecties buiten repeteren vanaf 1 juni?
- o Mogen kleinkinderen nu weer bij opa en oma thuis?
- o Wanneer mogen instellingen met gehandicapten weer bezoek ontvangen of mogen die hun eigen regels hanteren?
- o Wat is de regel rondom met meerdere mensen in een auto zitten na 1 juni (of 1 juli?)
- o Worden alle leraren nu preventief getest?
- o Mag je vanaf 1 juni ook weer met 2 gezinnen in een vakantiehuisje?
- o Wat zijn de regels omtrent in een tuin zijn met meerdere mensen?
- o "Ik vraag me af waarom ik niet mag wandelen met een vriend binnen 1,5 meter, maar wel met diezelfde vriend naast elkaar op het terras mag zitten."
- o Waarom mogen sauna's open, maar kinderen niet samen zingen?
- o "Zal de eventuele versoepeling op 1 juli voor sportscholen en saunas ook gaan gelden voor andere binnensporten/sportzalen?"

- Geruchten

In deze omgevingsanalyse analyseren we beleving, geen feiten. We gebruiken daarvoor sociale media en (online en offline) nieuwsbronnen. Live volgen? Bekijk dan het speciaal ingericht [dashboard](#).

- o Vaccinaties in het algemeen, met opzet het nieuwe coronavirus laten verspreiden, en de ontwikkeling van een vaccinatie voor het COVID-19 zou gaan om geld verdienen "naar mijn mening gaat het alleen maar OM GELD TE VERDIENEN [...]"

Betekenisgeving

- Positieve reacties n.a.v. de Week van Laura op Instagram:
  - o Livesessie binnen 24 uur bereik bijna 15.000 accounts en 150 likes
  - o Introductiebericht bereik ruim 23.000, 416 likes, 104 profielbezoeken
  - o "Leuk dat jullie dit zo doen nu! Geeft het RIVM wat menselijkheid [...]"
- Mensen reageren positief op de kritiek en theorieën van (10)(2e):
  - o Zijn laatste [tweet](#) is 106 keer gedeeld, ruim 300 likes
  - o "Ik onderschrijf je bevindingen volledig!! Kunst is nu om in het in Den Haag en bij het RIVM te laten landen [...]"
- Inmiddels roepen deze positieve reacties een tegenreactie van wantrouwen op. Een Geenstijl-artikel levert ruim 300 reacties op waarvan het merendeel zich negatief uit:
  - o "Mijnheer de Hond doet aannames met behulp van statistieken waarvan hijzelf weet dat die op zijn minst twijfelachtig zijn door onvoldoende data."
  - o "(10)(2e) heeft er niet voor geleerd, hij is geen wetenschapper, dus hij is een leek, dus alles wat hij zegt is onzin."
  - o "Zijn conclusies/adviezen zijn naar mijn mening heel if-this-then-that, niet echt genuanceerd."
- Een opvallende suggestie voor het RIVM over de respons op (10)(2e): "[...] als het niet klopt kun je toch op z'n minst zo'n verhaal met argumenten netjes pareren in plaats van het zwijgen opleggen door het Orwelliaans uit de geschiedenis proberen te wissen. Wat weer andere effecten heeft. Maak dan een website met 'feit en fictie' bij het RIVM." ([lezer van Geenstijl](#))
- Onder de mensen die (10)(2e) steunen, zijn er een aantal die verwijtend reageren:
  - o "Precies. Maar dat gaan ze niet toegeven. Nooit. De Politiek niet. De 'Wetenschappers' niet. De MSM niet. Want gaat over de geloofwaardigheid van hunzelf. Wat je ziet is dat ze het publiek juist blijven bombarderen met hun mening en hun gelijk. Benieuwd hoe dit eindigt."
  - o "Hun eigen ego staat dan in de weg..." [op het terugkomen op eerdere bevindingen]
  - o "WHO en dus RIVM bevatten incompetent elementen. Ze twifelen JUIST niet. voorbeeld: Taiwan gaf al heel snel human-human transmissie aan, eindeloos ontkennen. Alle landen die meer eigen pad hebben gekozen en WHO adviezen negerden doen het prima. Taiwan, Slowakije, Tjechie, Polen."
- Verbazing over verspreiding:
  - o "Ik vind het raar dat RIVM de verspreiding via aerosols & ventilatiesystemen blijft ontkennen/bagatelliseren. Ze verliezen snel terrein met die stelling. Ik verwacht dat ze binnenkort toe moeten geven dat ze eraan zitten. Ik hoop dat ze daartoe in staat zijn." ([Twitteraar](#))
- Boosheid over verpleeghuizen:
  - o "In navolging van IC arts (10)(2e) (10)(2e) stelt ook hoogleraar Bert Blocken dat de verpleeghuizen juist een broeinest is voor virussen daardoor was 't dood en verderf binnen. Arme ouderen zaten opgesloten als beesten! En wij moeten vertrouwen op zgn experts van RIVM en (10)(2e)?" ([Twitteraar](#))
- Onbegrip over de dagelijkse update met cijfers:
  - o "Hoe lang blijven we dagelijks geïnformeerd worden? Niet meer zo relevant. Of zie ik iets over het hoofd?"

Schadebeperking

- In een aantal Arnhemse wijken brengen ouders hun kind niet naar school/opvang. De reden is dat er een complottheorie onder ouders de ronde gaat rondom verplichte vaccinatie die op school plaats vindt; in combinatie met het idee dat dan ook een chip met het coronavirus wordt ingebracht - waar Bill Gates achter zou zitten. Via de website [ex-vaxx.nl](#) zijn twee brieven opgesteld aan scholen. In de brieven wordt gewaarschuwd voor [verplichte](#)

In deze omgevingsanalyse analyseren we beleving, geen feiten. We gebruiken daarvoor sociale media en (online en offline) nieuwsbronnen. Live volgen? Bekijk dan het speciaal ingericht [dashboard](#).

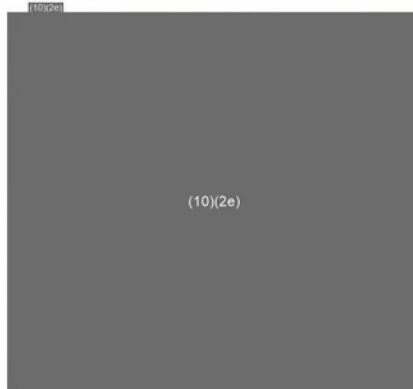

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

[vaccinatiedagen/verplicht vaccineren](#) en wordt er opgeroepen om kinderen te beschermen tegen "de gevaren van 5G, social distancing en de nieuwe desinfectie-obsessie". Volgens GGD Ghor gaan deze brieven rond op social media en veroorzaken deze veel angst.

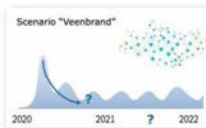
- De Week van Laura op Instagram roept veel interactie op, bijv.:
  - Livesessie binnen 24 uur bereik bijna 15.000 accounts en 150 likes
  - Introductiebericht bereik ruim 23.000, 416 likes, 104 profielbezoeken

Beeldmateriaal

COVID-19 overzicht toekomstscenario

- Doelen:
1. Kwetsbaren beschermen
    - herkennen doelgroep
    - maatregelen verpleeghuizen
  2. Ziekenhuiszorg intact
    - ziekenhuisopnames
    - IC-opnames
    - overige zorg
  3. Zicht op virus en verspreiding
    - early warning
    - surveillance

Early warning
Gedragsonderzoek
GGD RIVM
Nalevingmonitor
Verplaatsingsgegevens
telefoon

Surveillance
Infectieketenrader
Roozwatersurveillance
Surveillance zorgmedewerkers
NIVEL/RIVM huisarts-polistations
OSIRIS GGD-contactgegevens
Testen in teststraten drive-through

RIVM - Tweede Kamer - Aanpak van COVID-19 - 23 mei 2020

In deze omgevingsanalyse analyseren we beleving, geen feiten. We gebruiken daarvoor sociale media en (online en offline) nieuwsbronnen. Live volgen? Bekijk dan het speciaal ingericht [dashboard](#).